

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
СИНДРОМИ ТА СИМПТОМИ В СТОМАТОЛОГІЇ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 64**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **4**
Семестр(и): **I (осінній), II (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2027-2028**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **засвоєння базових дисциплін: анатомії людини, нормальної та патологічної фізіології, фармакології, біохімії, мікробіології, пропедевтики терапевтичної стоматології, терапевтичної стоматології, пропедевтики хірургічної стоматології, хірургічна стоматологія, пропедевтики ортопедичної стоматології, ортопедичної стоматології, пропедевтики дитячої стоматології, дитячої стоматології, внутрішніх хвороб, ендокринології**

Кафедра/підрозділ: **кафедра стоматології**, проспект Перемоги 51., 7 поверх
Керівник освітнього компонента: **доц. Томіліна Тетяна Вікторівна**
email: tv.tomilina@knu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вибірковий освітній компонент «Синдроми та симптоми в стоматології» вивчає важливий процес опанування знань клінічної синдромології прикордонних соматичних захворювань, патологічних змін щелепно-лицевої ділянки та зокрема слизової порожнини рота для значного полегшення постановки діагнозу, вибору найбільш оптимальних методів лікування з урахуванням основного захворювання.

МЕТА КУРСУ: теоретична та практична підготовка практикуючих лікарів-стоматологів, набуття ними розуміння цілісності організму з точки зору перебігу хронічних соматичних патологій та їх проявів у щелепно-лицевій ділянці та ротовій порожнині зокрема

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

1. вміти проводити клінічне обстеження пацієнта із виявленням основних і додаткових симптомів;
2. вміти аналізувати та інтерпретувати сукупність клінічних ознак для формування попереднього діагнозу;
3. вміти диференціювати синдроми стоматологічних і соматичних захворювань;
4. вміти формулювати синдромальний діагноз і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між симптомами;
5. вміти використовувати діагностичні алгоритми для уточнення нозологічної форми хвороби.
6. визначати та описувати основні синдроми й симптоми стоматологічних захворювань.
7. обґрунтовувати клінічні діагностичні рішення на основі аналізу симптомокомплексів.
8. застосовувати знання про синдроми для ранньої діагностики, прогнозу та профілактики стоматологічних та соматичних патологій.
9. демонструвати клінічне мислення, логіку диференційної діагностики та етичну поведінку у взаємодії з пацієнтом.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Фізіологічні стани та соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення стоматологічного пацієнта
2. Прояви генетичних патологій в стоматології

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів (16 год.):

1. Діагностичні критерії проявів серцево-судинних захворювань в стоматології
2. Діагностичні критерії проявів хвороб ендокринної системи в стоматології
3. Діагностичні критерії проявів розладів шлунково-кишкової системи в стоматології
4. Діагностичні критерії проявів аутоімунних патологій в стоматології
5. Діагностичні критерії проявів хвороб крові та кровотворних органів в стоматології
6. Діагностичні критерії проявів серцево-судинних захворювань в стоматології

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

1. Вплив стану організму на стоматологічні захворювання у дітей та підлітків
2. Прояви у порожнині рота специфічних патологій
3. Стан тканин пародонту на тлі порушень серцево-судинної системи
4. Стан порожнини рота у дорослих і дітей при цукровому діабеті 1-2 типів
5. Прояви системних захворювань сполучної тканини на слизовій оболонці порожнини рота та з боку органів ЩЛД
6. Особливості обстеження стоматологічних пацієнтів із підозрою щодо генетичних розладів
7. Особливості обстеження стоматологічних пацієнтів із хворобами дихальної системи та середостіння
8. Особливості обстеження стоматологічних пацієнтів із патологією ЛОР органів
9. Особливості обстеження стоматологічних пацієнтів із інфекційними і паразитарними хворобами в стоматології

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці кафедри <https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=63>

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних заняттях, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД) Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці вивчення ВК середня оцінка конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Вирішення пакету тестових завдань за змістом навчального матеріалу розділу у кількості 30 тестів. Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ + залік

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на практичних заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Генетична патологія і її стоматологічні прояви: Навчальний посібник для для стоматологів, сімейних лікарів, генетиків.// Наталія Кіцера, Лариса Ковальчук, Микола Рожко Івано-Франківськ-Львів, 2021. 240 с.

2. Михайловська Н. С. Стоматологічні особливості ведення хворих із патологією внутрішніх органів: навч. посіб. для студентів III-IV курсу мед. ф-ту за програмою навч. дисципліни «Внутрішня медицина (у т.ч. інфекційні хвороби, епідеміологія та клінічна фармакологія)» / Н. С. Михайловська, І. О. Стецюк, С. М. Мануйлов. – Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 114 с.

Додаткова:

1. Богату С. І. Патогенетична роль бактерії *Helicobacter pylori* в розвитку запальних захворювань порожнини рота / С. І. Богату, Я. В. Рожковський, С. А. Шнайдер. Інновації в стоматології. 2022. № 1. С. 2–11. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/innvstom_2022_1_3

2. Васько М. Ю. Особливості взаємозв'язку захворювань тканин пародонту з соматичними захворюваннями (огляд літератури) / М. Ю. Васько, І. М. Ткаченко // Український

стоматологічний альманах. – 2023. – № 1. – С. 6–11. URI <https://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/23808>

3. Лабуш, Ю. З. Оцінка ефективності комплексного лікування хронічного катарального стоматиту в хворих із патологією шлунково-кишкового тракту / Ю. З. Лабуш // Актуал. пробл. сучасн. мед. : Вісн. Укр. мед. стомат. акад. : науково-практичний журнал. - 2025. - Т. 25, № 2. - С. 112-115 . - ISSN 2077-1096

4. Максименко, А. Цукровий діабет та його вплив на стан порожнини рота у дітей / А. Максименко, О. Шешукова, Т. Поліщук, В. Труфанова, К. Казакова, С. Бауман, О. Писаренко // Проблеми ендокринної патології, 81(3), (2024). – С. 61–67. Режим доступу <https://doi.org/10.21856/j-PEP.2024.3.08>

5. Побережна Г.М. Стоматологічні захворювання у хворих з патологією шлунково-кишкового тракту: огляд літератури. / Г.М. Побережна, В.М. Кулигіна, Н.Г. Гаджула, А.В. Повшенюк, М.А. Горай, Л.Ф. Курдиш // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2023. – Т.27. - №2. – С. 323-330. URI <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59834>

6. Pylypiuk, O. Y., Kulygina, V. M., Shinkaruk-Dykovytska, M. M., & Gadzhula, N. G. (2023). Ефективність лікування карієсу зубів у дітей препубертатного і пубертатного віку з ювенільним ревматоїдним артритом [The effectiveness of dental caries treatment in children of prepubertal and pubertal age with juvenile rheumatoid arthritis]. *Вісник Вінницького національного медичного університету - Reports of Vinnytsia National Medical University*, 27(1), 63-68. [https://doi.org/131393/reports-vnmedical-2023-27\(1\)-12](https://doi.org/131393/reports-vnmedical-2023-27(1)-12)

В.о. зав. кафедри стоматології

Тетяна ТОМІЛІНА